

Z. SATTAROVA, N. ABDUSALOMOVA, N. AHMEDOVA

TEXNOLOGIYA 9

*O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi
umumi o'rta ta'lim maktablarining 9-sinf o'quvchilari
uchun darslik sifatida tavsiya etgan*

TOSHKENT
«O'ZBEKISTON»
2019

Taqrizchilar:

- R. Jo‘rayev** – O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan fan arbobi, pedagogika fanlari doktori, T.N. Qori Niyoziy nomidagi O‘zbekiston Pedagogika fanlari ilmiy-tadqiqot instituti professori;
- L. Bekova** – Respublika ta’lim markazi metodisti;
- B. Qurbonov** – Guliston davlat universiteti «Pedagogika-psixologiya va mehnat ta’limi» kafedrasi dotsenti;
- U. Bozorov** – Toshkent shahar Chilonzor tumanidagi 131-maktabning «Texnologiya» fani o‘qituvchisi.

SHARTLI BELGILAR:

– Amaliy mashg‘ulot

– Mustahkamlash uchun savol va topshiriqlar

– Ishni bajarish tartibi

– Jihozlar

– Muammoli topshiriq

Respublika maqsadli kitob jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan chop etildi.

KIRISH

Bugungi kunda ta’limda amalga oshirilayotgan tub islohotlar kelajagimiz bo‘lgan yoshlarning Vatanimiz ravnaqi yo‘lida har tomonlama yetuk shaxs sifatida shakllanishi, bozor munosabatlarda raqobatbardosh kadr bo‘lishi uchun xizmat qiladi. Fan-texnika shiddat bilan rivojlanib, har bir sohaga xorijiy tajribalar, yangiliklar kirib kelayotgan hozirgi davrda mamlakatimizda ro‘y berayotgan o‘zgarishlar hech kimni befarq qoldirmaydi.

Umumiy o‘rtta ta’lim maktablarida o‘qitiladigan «Texnologiya» fani sizlarni o‘zlashtirgan mavzularingizni amalda qo‘llay olishga, egallagan bilimlaringizni hayotga tatbiq etishga o‘rgatadi.

Siz quyi sinflarda «Texnologiya va dizayn» hamda «Servis xizmati» yo‘nalishlari bo‘yicha metall va metallmas materiallarga ishlov berish usullarini, turli hajmdagi uy-ro‘zg‘or buyumlari tayyorlashni, elektrotexnika ishlarini bajarishni, milliy, jahon taomlarini pishirishni, kiyim hamda buyumlar bichish-tikishni, to‘qishning oddiy va murakkab usullarini o‘rganib, amaliy ko‘nikmalarni egalladingiz.

9-sinfda esa hunarmandchilik mahsulotlarini tayyorlash texnologiyasi, ishlab chiqarish va ro‘zg‘orshunoslik asoslari, elektronika asoslari, kasb tanlashga yo‘llash, ijodiy loyiha tayyorlash bo‘yicha bilim, ko‘nikma va malakalarni rivojlantirib, kompetensiyalarga aylantirishda darslik sizga yaqin ko‘makchi bo‘ladi.

Darslikda ish namunalari hamda hunarmandchilik mahsulotlarini tayyorlashning texnologik xaritalaridan foydalanib, ularni maktabingiz sharoitiiga, o‘z sinfigiz imkoniyatiga moslab amalga oshirishingiz mumkin. Mazkur darslik ko‘zlagan maqsadlaringizga erishishingizda sizga yaqindan yordam beradi.

Kelajakda «Texnologiya» fanidan o‘zlashtirgan amaliy bilim va ko‘nikmalariningizni kundalik hayotingizda qo‘llay olishingizga va o‘z kasbingizning mohir ustasi bo‘lib yetishishingizga ishonamiz.

TEXNOLOGIYA VA DIZAYN YO'NALISHI

1-BOB. HUNARMANDCHILIK MAHSULOTLARINI TAYYORLASH TEXNOLOGIYASI

1.1. XALQ HUNARMANDLARI TOMONIDAN EKSPORT VA ICHKI BOZOR UCHUN ISHLAB CHIQARILAYOTGAN MAHSULOTLAR. HUNARMANDCHILIKDA FOYDALANILADIGAN NODIR MATERIALLAR VA ASBOB-USKUNALAR

Hozirgi vaqtida xalq hunarmandlari tomonidan mahsulot yaratish va uni sotish bevosita bozor munosabatlari bilan uzviy bog'liq. Chunki bozordagi talab va taklifni o'rganmasdan biror mahsulot ishlab chiqarib bo'lmaydi. Xalqimizning boy madaniy merosi va tarixiy an'analarini to'liq saqlab qolish va yanada boyitish, hunarmandchilikni keng miqqyosda qo'llab-quvvatlash hamda hunarmandchilik bilan shug'ullanishga aholini, ayniqsa, yoshlar, ayollar va kam ta'minlangan oilalarni jalb qilishni rag'batlantirish maqsadida 2017-yilning 17-noyabrida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Hunarmandchilikni yanada rivojlantirish va hunarmandlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida»gi Farmoni qabul qilindi.

Mazkur Farmon ijrosini ta'minlash maqsadida «Hunarmand uyushmasi faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori qabul qilingan. Qarorga muvofiq «Hunarmand» uyushmasi faoliyatining ustuvor yo'nalishi va vazifalari belgilandi, uyushmaning yangilangan tashkiliy tuzilmasi, ijro apparatining tuzilmasi, shuningdek, uyushmaning hududiy boshqarmalari va tuman (shahar) bo'limlarining namunaviy tuzilmasi tasdiqlandi.

Xalq hunarmandlari ishlab chiqarayotgan turli hunarmandchilik buyumlari kishilar iste'molini qondirish uchun mo'ljallangan. Masalan, insonlarning mebelga bo'lgan ehtiyojini qondirish uchun inson tabiat mahsuli bo'lmish daraxtni kesadi, undan xomashyo sifatida foydalanib, mebel tayyorlaydi. Hozirgi paytda xalq hunarmandlari ichki bozor va eksport uchun ko'plab turli xil ko'rinishdagi mahsulotlarni ishlab chiqarmoqdalar (1-rasm). Jumladan,

ichki bozor uchun quyidagi mahsulotlar ishlab chiqarilmoqda: kundalik ehtiyoj uchun zarur bo‘lgan idish-tovoqlar: kosa, lagan, ko‘za, choynak va piyola (kulolchilik, 2-rasm); turli xildagi poyabzallar: etik, kalish va mahsililar (ko‘nchilik, etikdo‘zlik); o‘ymakorlik va naqqoshlik usullarida ishlangan qutichalar, stol, stul, kursi, xontaxta, beshik, sandiq, darvozalar (duradgorlik, yog‘och o‘ymakorligi); metalldan yasalgan ketmon, o‘roq, belkurak, taqa, qoziq, chelak (temirchilik); mis va alumindan idish-tovoqlar (kandakorlik, miskarlik); tilla taqinchoqlar, bezaklar (zargarlik) va hokazo.

Hunarmandlar bozordagi taklif va talabni hisobga olgan holda mana shunday mahsulotlarni ichki va tashqi bozor uchun ko‘plab ishlab chiqarmoqdalar va davlatimiz iqtisodiyotining yuksalishiga o‘z hissalarini qo‘sib bormoqdalar. Yog‘och o‘ymakorligida badiiy uslubda bajarilgan buyumlar: quti va quticha, sandiqcha, ko‘za, panjara, o‘yinchoq, mayda haykalchalar, eshik, rom, stol, stul, karavot, xontaxta, divan, kursi, surat uchun ramka, qalamdon, oshxona anjomlari (oshtaxta, o‘qlov, jo‘va, chakich, tuzdon, non qutisi), fanerdan qirqilgan har xil bezaklar, shamdon, kitob javoni, pardoz oynasi; duradgorlikda bolalar aravachasi, beshik, belanchak, sandiq, egar, shuningdek, badiiy shakldagi buyumlar, kulolchilikda esa qadimgi xalq an’analarda ishlangan buyumlar: xum, xumcha, tandir, tog‘ora, lagan, kosa, choynak va piyola (jumladan, paxta gullilar), turli ko‘rinishdagi ko‘zalar, guldon va boshqa anjomlar ishlab chiqariladi. Yog‘och bilan ishlovchi xalq hunarmandlari tashqi bozor uchun javonlar (idish-tovoqlar, kitoblar, kiyimlar uchun javon), servantlar, umumiyl shkaflar, g‘aladon, stollar (yozuv, ovqatlanish, oshxona va boshqalar), karavotlar, divanlar, divan-karavotlar, taburetka, stullar, kreslo, kreslo-karavot, metall bilan ishlovchi xalq hunarmandlari esa uy-ro‘zg‘or uchun idish-tovoqlar (lagan, kosa, oftoba, qozon, qumg‘on, choyidish), pichoqlar, qoshiqlar, eshik va derazalar, darvozalar va ular uchun panjaralar yasashmoqda.

O‘zbek amaliy bezak san’atining eng keng tarqalgan turlaridan biri kandakorlikdir. Kandakorlik deganda, metalldan yasalgan badiiy buyumlarga o‘yib yoki bo‘rtiq qilib naqsh ishlash tushuniladi. Yurtimizda metalldan yasalgan badiiy buyumlar ishlab chiqarish qadimdan rivojlanib kelayotgan san’at turlaridan biri bo‘lib, bu san’at o‘zining qadimiyligiga ko‘ra kulolchilikdan so‘ng ikkinchi o‘rinda turadi. Savdo-sotiqlar qadimda kandakorlik buyumla-

1-rasm. Xalq hunarmandlari tomonidan ichki va tashqi bozor uchun ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar.

2-rasm. Kulohning ish jarayoni.

riga talab juda katta bo‘lgan. Qadimda mahalliy ustalar oltin, kumush, jez, mis va boshqa metallardan har xil buyumlar yasaganlar.

Zargarlikda ishlataladigan qimmatbaho metallar. Nodir va qimmatbaho materiallar asosan zargarlik ishlarida qo‘llanilgan. Qimmatbaho metallar turkumiga nodir metallar guruhidagi hamma elementlar kiradi. Bular – oltin, kumush, platina, mis, palladiy, iridiy, ruteniy va osmiy. Qimmatbaho me-

tallar tabiatda kam uchraydigan, o‘zining yaltirashi, chiroyliligi, korroziya (zanglash) va oksidlanishga bardoshliligi bilan ajralib turadigan metallardir. Zargarlik sanoatida qo‘llanishiga qarab ular asosiy va ikkinchi darajali hisoblanadi. Ikkinchi darajali metallarga bronza, mis, qalay, qo‘rg‘oshin, rux, jez, nikel va boshqalar, asosiy metallarga esa oltin, kumush va platina kiradi. Bu metallar korroziyaga bardoshliligidan tashqari, yana bir qancha xususiyatlarga ham ega: yumshoq, cho‘ziluvchan, plastik va boshqa metallar bilan qotishma hosil etish darajasi yuqori. Nodir metallar ichida eng jiloli va zargarlikda keng ishlatiladigan metall oltindir.

Oltin – chiroyli sariq rangda tovlanadi, jilolanganda tovlanishi yana-da ortadi. Juda yumshoq, bolg‘alanuvchan, plastik va cho‘ziluvchan metall. Zichligi $19,32 \text{ g/sm}^3$, erish harorati 1064°C . Bir gramm oltindan $3,5 \text{ km}$ sim tortsa va shunday yupqalikda bolg‘alasa bo‘ladiki, undan yorug‘lik o‘tishi mumkin. Bunday oltin varaqning qalinligi $0,0001 \text{ mm}$ atrofida bo‘ladi. Bunday qalinlikda tayyorlanadigan oltin «susal» oltin deyiladi va u zarvaraq bezaklarda keng qo‘llaniladi. Oltinning eng muhim xossasi uning kimyoviy bardoshliligidir. Oltin ochiq havoda, hatto qizdirilganda ham oksidlanmaydi, unga namgarlik ta’sir etmaydi, u kislota, ishqor va tuzlarning ta’sirini sez-maydi. Unga oltingugurt vodorodi ham ta’sir etmaydi. Oltin zar suvida eriydi. Xlorning ta’siri ostida 200°C da oltin metalli xlorli ko‘rinishga o‘tadi va u suvda yaxshi eriydi. Simobda oltin yengil eriydi. Harorat $10\text{--}30^\circ\text{C}$ bo‘lganda simobdag'i oltin 15% ga yetadi va qotadi.

Kumush – oq rangdagi metall, juda cho‘ziluvchan plastik va bolg‘a-lanuvchan. Yumshoqligi bo‘yicha kumush oltin va misning oralig‘ida joy-lashgan. Kumushning issiqlik va elektr o‘tkazuvchanligi yuqori, yorug‘lik qaytarish xususiyati juda yaxshi bo‘lib, kelayotgan nurning 95% ini qaytaradi. Jo‘valash yo‘li bilan kumushdan $0,00025 \text{ mm}$ qalinlikdagi varaqlar hosil qiliш mumkin. Kumushdan juda ingichka sim tortsa va o‘rasa bo‘ladi, u yaxshi kesiladi va jilolanadi. Kumushning zichligi $10,5 \text{ g/sm}^3$, erish harorati $960,8^\circ\text{C}$. Kumushning ochiq havoga va namgarchilikka bardoshligi yuqori. U tuzli va o‘yuvchi kislotalarga chidamli. Havo tarkibidagi oltingugurt vodorodi ta’sirida kumushning rangi xiralashishi mumkin. Ozon ta’sirida ham kumush oksidlanadi va qora parda hosil bo‘ladi.

Platina – og‘ir, kulrang-oq metall, juda cho‘ziluvchan, yetarli daraja-da bolg‘alanuvchan, lekin qattiqligi oltin va kumushnikidan ancha yuqori.

Platinaning zichligi $21,45 \text{ g/sm}^3$, erish harorati 1769°C . Jo‘valanishi yaxshi, prokatlab $0,0025 \text{ mm}$ li varaq hamda ingichka sim hosil qilish mumkin. Platina kimyoviy turg‘un metallar turkumiga kiradi. Juda kam moddalar unga ta’sir etishi mumkin. Masalan, havoda qattiq qizdirilganda ham u oksidlanmaydi va soviganda o‘z rangini saqlab qoladi. Hech qanday birikmasiz kislota unga ta’sir etolmaydi, faqatgina yuqori haroratdagi kislotalar birikmasi (zar suvi) uni parchalaydi.

Zargarlikda ishlataladigan toshlar. Qadimgi davrlardanoq insonlar zargarlik toshlarining rangi va jilolanishi kabi xususiyatlarini yuqori baholab kelganlar. Ayniqsa, qizil, och qizil rangdagi toshlar odamlarga ilohiy kuchlarga ishonish va davolovchi manba sifatida xizmat qilgan. XIX asrga kelib bunday toshlarning qiymati faqat rangi bilan emas, balki qattiqligi, tozaligi va hajmining turli-tumanligi bilan ham baholangan.

Qadimdan Osiyo xalqlari orasida feruza, marvarid, zumrad va boshqa qimmatbaho toshlar nihoyatda qadrlangan. Chunki ular inson uchun faqat bezak buyumlari bo‘lib qolmay, balki sog‘liq, ruhiyat uchun ham ijobiyligi ta’sir etadi, deb hisoblangan.

O‘zbek zargarligi juda qadimiy tarixga ega. Unga ibridoiy jamoa tuzumi davrida asos solingan. Arxeologik topilmalardan ma’lumki, zargarlik juda qadimiy san’at bo‘lgan. Eramizgacha bo‘lgan I asrdan boshlab eramizning VIII asrigacha Ayrитом, Afrosiyob, Dalvarzintepa, Xolchayon, Bolaliktepada chiroyli haykallar, devor bezaklari orqali zargarlik san’ati rivojlanganligini ko‘rish mumkin. Qoraqalpog‘iston Respublikasida joylashgan Tuproqqał’ a devorlaridagi tasvirlardan o‘sha davrlardagi ayollar qulqlariga nafis zirak taqqanliklari ma’lum bo‘lgan (bu tasvir III asrga taalluqli). Bulardan tashqari, bronzadan quyib ishlangan bir qancha osma taqinchoqlar ham topilgan. Bu osma taqinchoqlar I–IV asrga mansub bo‘lib, Ayozqal’ a, Burgutqal’ a va boshqa joylardan topilgan.

XVIII asrda zargarlikda asosiy material sifatida tilla, kumush, har xil qotishmalar, bronza, chaqmoqtosh va rangli toshlar ishlataligan. Eng ko‘p foydalanilgan buyum oltin va kumushdir. XIX asrga kelib zargarlikda oltin ishlatish ko‘paydi. O‘rta Osiyo hududida zargarlik ishlarida chaqmoqtoshlar, rangli toshlar va dengiz buyumlari ishlatilar edi. Umuman olganda, bularning hammasi **javohirlar** deb yuritiladi. Javohirlar zargarlikda qim-

matbaho toshlar hisoblanadi. Ular chiroyliligi, rangining tiniqligi, bir xilligi, yaltiroqligi, tovlanishi, qattiqligi va boshqa xususiyatlari bilan ajralib turadi. Ular uch darajaga bo‘linadi: *birinchi darajali* qimmatbaho toshlarga olmos, sapfir, zumrad, yoqut, aleksandrit, shpinel, evklaz, oltin, platina, marvarid; *ikkinchi darajali* qimmatbaho toshlarga akvamarin, topaz, vorobyevit, geliodor, qizil turmalin, demantoid, ametist, pirop, almandin, sirkon, opal, uvarovit; *uchinchi darajali* qimmatbaho javohirlarga nefrit, yoqutlar, feroza, kordiyerit, gagat, kahrabo, malaxit, kianit, epidot, billur, sitrin, xalkedon, agat, aqiq, serdolik, sodalit, prenit, lojuvard, fluorit, andaluzit, diopsid va boshqalar kiradi.

Texnika rivojlanishi natijasida tog‘ jinslaridan katta miqdordagi turli xil toshlar qazib olina boshlangan. Hozirgi paytda tabiiy toshlarga o‘xshash bo‘lgan turli ko‘rinishdagi sun’iy toshlar ishlab chiqarilmoqda. Tabiiy kimyo-viy birikmalar va tog‘ jinslaridan hosil bo‘lgan toshlar **minerallar** deyiladi. Toshlarning narxi ularning rangiga bog‘liq. Rangiga ko‘ra toshlar idioxromatik va alloxromatik toshlarga ajratiladi.

Minerallarning tarkibi kimyo-viy moddalarning rangidan iborat bo‘lgan toshlar **idioxromatik toshlar** deb ataladi. Minerallarning tarkibidagi kimyo-viy birikmalarda tashqi kimyo-viy ranglar aralashmasi bo‘lgan toshlar esa **alloxromatik toshlar** deyiladi.

Toshlar nur o‘tkazuvchanlik xossasiga qarab uch turga bo‘linadi: nur o‘tkazuvchi; yarim nur o‘tkazuvchi; nur o‘tkazmaydigan. Toshlarning nur o‘tkazuvchanligi ularning qirralariga bog‘liq bo‘lib, bu xususiyat tosh narxingning oshishiga olib keladi. Ko‘zları yaltirashiga ko‘ra toshlar uchga ajratiladi: yaltiroq shisha ko‘zli; yaltiroq olmos ko‘zli; yaltiroq yarimmetall ko‘zli. Ko‘zlearning yaltiroqligi yog‘liq, sadaf va shoyi ko‘rinishda uchraydi.

Zargarlik toshlari buyumlarni bezatishda ishlatilib, besh guruhga bo‘linadi: qimmatbaho zargarlik toshlari; rangli zargarlik toshlari; organik zargarlik toshlari; turfa rang zargarlik toshlari; sun’iy zargarlik toshlari. Zargarlik toshlari qattiqligi, kimyo-viy turg‘unligi, rangi va serqirraligi, kimyo-viy xossalari, tabiiy rangi, ishlatilish joyi, bahosi bilan bir-biridan farq qiladi. Toshlarning kimyo-viy xossalari silikat va oksidlari tarkibiga ko‘ra aniqlanadi. Qimmatbaho toshlar sinfiga olmos, yoqut, sapfir, dur-marvarid va zumrad kiradi.

Olmos – uglerod kristallaridan iborat silikatlar (kremniy, natriy, kalsiy, magniy, aluminiy va boshqa elementlar)ning tabiiy holatdagi birikmalaridan hosil bo‘ladi. Olmos yunoncha «*adamas*» so‘zidan olingan bo‘lib, «yengilmas» degan ma’noni bildiradi. Olmosning rangi oq, qora va yashil bo‘lib, u yaltiroq va juda mustahkam tosh. Olmos kimyoviy ta’sirlarga chidamli. Unga hech qanday kislota va ishqorlar ta’sir qilmaydi.

Feruza – forscha-tojikcha so‘z bo‘lib, «mineral» degan ma’noni bildiradi. U jilosiz mumga o‘xhash xira, zangori, havorang yoki yashil-havorangda bo‘ladi, rangli toshlar sinfiga mansub ko‘kimir tosh. Kimyoviy turg‘un emas, havo va kislotalar ta’sirida rangi o‘zgaradi, mo‘rt, shaffof emas. Zichligi 2,6–2,8 g/sm³. U kaboshon usulida qirralanadi. Feruza oltin va kumushdan yasalgan buyumlarga ko‘z sifatida qo‘yiladi. Feruza vaqt o‘tishi bilan o‘zining tabiiy rangini o‘zgartiradi. Nishopur (Eron)da, Markaziy Osiyo va Qozog‘istonda eng yirik feruza konlari bor.

Marvarid – dumaloq, noaniq shaklli donacha, tuguncha. Marvarid turlanib chiroyli jilolanganidan zeb-ziynat buyumi hisoblanib, uning yirik xili **dur** deb ataladi. Marvaridning tarkibi 86–90 % kalsiy karbonat va 2–6 % suvdan iborat. Eng qimmatbaho marvarid dumaloq-sharsimon shaklga ega; uning kattaligi 15 mm gacha bo‘ladi. Katta marvarid kam uchraydi. London muzeyida o‘lchamlari 4,5 va 8,5 mm li marvarid saqlanmoqda.

Zargarlikda ishlataladigan asboblar. Boshqa kasblar singari zargarlikda ham o‘ziga xos asbob-uskunlardan foydalanimadi. Payvand, naycha, metall qisqichlar, bolg‘achalar, metall taxta, pargor, zibilolar, miskarlikda ishlataladigan ba’zi bir keskich asboblar, charx tosh, kichkina qisqichlar, qoliplar, metalldan qilingan har xil diametrli yarimsharsimon chuqurchali qolipchalar, punson, kurya, tunukalarni qirqish uchun qaychilar, omburlar, payvandlovchi asbob va boshqalar ishlataladi. *Punson* (puanson) zargarlik asbobi bo‘lib, metallga naqsh solishda ishlataladi. *Kurya* temir yoki po‘latdan yasaladi. Uning bir necha kattalikdagi teshigi bo‘lib, oltin yoki kumush oldin kattaroq, keyin kichikroq, so‘ng yanada kichikroq teshikdan o‘tkazib tortiladi. Hozirda oltin yoki kumush sim shu xilda tayyorlanadi. Sim kuryaning naqsh o‘yilgan joyiga qo‘yib bog‘lansa, naqsh hosil bo‘ladi. Hosil qilingan sim *kirkira* deb ataladi. U bezak buyumlarida ishlataladi.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomeriga telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

9-sinf texnologiya darsligini to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiiev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!

Bizda maktablar uchun quydagи hujjatlар mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Darsliklarning elektron varianti**
- 9. Maktab ish hujjatlari**
- 10. Direktor ish hujjatlari**
- 11. MMIBDO‘ ish hujjatlari**
- 12. O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
- 13. Psixolog hujjatlari**
- 14. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
- 15. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 16. Besh tashabbus hujjatlari**
- 17. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**